

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitbreiding van het EU-ETS tot scheepvaart, het invoeren van een apart EU-ETS2, netbeheer en energie-efficiëntie**
 - **Principiële goedkeuring met oog op adviesvraag aan de VREG, de SERV en de Minaraad**

Samenvatting

Via dit zesde verzameldecreet worden aanpassingen doorgevoerd aan het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en het Energiedecreet van 8 mei 2009. Het gaat voornamelijk om aanpassingen met betrekking tot de uitbreiding van het EU-ETS tot scheepvaart en het invoeren van een apart EU-ETS2, en aanpassingen die betrekking hebben op netbeheer, energie-efficiëntie en de afbouw van de afhankelijkheid van fossiele energiebronnen:

- Richtlijn 2023/959 van 10 mei 2023 voorziet in een uitbreiding van het EU-ETS naar scheepvaart en introduceert een afzonderlijk ETS voor gebouwen, wegvervoer en aanvullende sectoren (ETS2). Om deze wijzigingen om te zetten, wordt een decretaal kader gecreëerd via wijzigingen aan titel VIII van het DABM. De lijst van definities wordt onder andere aangevuld en er worden twee nieuwe hoofdstukken ingevoegd voor scheepvaart en ETS2.
- Een aantal decretale gunstmaatregelen die de aansluiting van WKK op het distributienet begunstigen vanaf 1 januari 2025 worden afgeschaft.
- Het ontwerpdecreet voorziet ook in het creëren van een decretaal kader ter omzetting van artikel 5 en 6 van de richtlijn (EU) 2023/1791 aangaande de leidende rol voor de publieke sector op het gebied van energie-efficiëntie en de voorbeeldfunctie van de gebouwen van overheidsinstanties.
- Wat netbeheer betreft wordt een nieuw decretaal kader met betrekking tot distributieveiligheid (aardgas, elektriciteit, thermische energie) ingevoegd, wordt de verplichting dat de distributienetbeheerders jaarlijks een investeringsplan bij de regulator moeten indienen versoepeld naar tweejaarlijks, wordt een nieuwe verplichting ingevoerd met betrekking tot het indienen van een databeheersplan, worden de regels aangaande de productie van elektriciteit en thermische energie door de distributienetbeheerders gewijzigd. Ook bevat het ontwerpdecreet regels met betrekking tot wat de netbeheerders dienen te doen bij niet-communicerende digitale meters en wordt bepaald dat een leverancierswissel binnen de 24u enkel kan bij netgebruikers met een digitale meter.
- Voorts wordt het Energiedecreet van 8 mei 2009 gewijzigd teneinde meer transparantie te bieden op het vlak van de toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong. Aangezien de VREG als parlementaire instelling niet onder het toepassingsgebied valt van het decreet van 19 november 2021 tot oprichting van een Vlaams subsidieregister en de VREG een decretaal vastgesteld geheimhoudingsplicht heeft, is er momenteel immers geen transparantie en openheid met betrekking tot dergelijke steun. Dit wordt thans geremedieerd zodat ook aangaande deze steun aan ondernemingen de nodige publieke transparantie zal worden verschaft.
- Tot slot wordt de maximale administratieve sanctie voor energiefraude verhoogd van 20.000 euro tot 200.000 euro.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/398 werd op 12 oktober 2023 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 12 oktober 2023 verkregen. Het akkoord van de minister van begroting werd op 20 oktober 2023 verkregen. Voor een bespreking ervan zie infra punt 3A.

In het kader van een door de federale regering opgestarte procedure van betrokkenheid op grond van artikel 3 van het protocol van 24 april 2001 inzake de regeling van de betrokkenheid van de gewestregeringen betreffende een voorontwerp van wet tot wijziging van het Belgisch Scheepvaartwetboek, heeft de Vlaamse Regering in vergadering van 22 september 2023 gesteld dat de erin vervatte federale invoering van de ETS-verplichting (Europese emissiehandel) voor scheepvaart en de controle hierop een gewestmaterie betreft en dat het artikel 27 van het federale wetsontwerp op dat punt een bevoegdheidsoverschrijding betreft. De Vlaamse Regering stelde voor besprekingen op te starten met de federale regering met het oog op het afsluiten van een samenwerkingsakkoord aangezien de aanpassing van het Scheepvaartwetboek raakvlakken heeft met de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.¹ De Vlaamse Regering formuleerde dit standpunt ook eerder reeds tijdens de Nationale Klimaatcommissie van 1 juni 2023, alsmede op het Overlegcomité van 7 juni 2023. De Vlaamse Regering is in deze dan ook van oordeel dat een samenwerkingsakkoord dient gesloten te worden tussen de federale Staat en de gewesten, waarin de gewesten worden aangeduid als administrerende autoriteit, wat betreft de implementatie van het ETS Scheepvaart in België. Op 22 september 2022 besliste de Vlaamse Regering dan ook om aan de federale regering te vragen het voorontwerp van wet tot wijziging van het Scheepvaartwetboek en deze Vlaamse standpuntbepaling aan de Raad van State te bezorgen voor advies over de bevoegdheidsverdeling van ETS Scheepvaart in België en besprekingen op te starten met de federale regering met het oog op het afsluiten van een samenwerkingsakkoord. Een dergelijke adviesvraag aan de Raad van State zou lopende zijn. De Vlaamse regering benadrukt de vraag om spoedig werk te maken van het samenwerkingsakkoord. Bij ontstentenis van een initiatief ter zake vanuit de federale regering, bevat dit voorontwerp van decreet op dit moment geen verwijzing naar dit samenwerkingsakkoord.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

II. AANPASSINGEN AAN HET DABM

De herziening van de richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie (de ETS-richtlijn) is onderdeel van het Europese Fit for 55

¹ Zie ook VR 2023 2209 DOC. 1224/1. Nota aan de Vlaamse regering van 22 september 2023 betreffende standpuntbepaling van de Vlaamse Regering betreffende het voorontwerp van wet tot wijziging van het Belgisch Scheepvaartwetboek.

pakket. Dit pakket geeft invulling aan de Europese klimaatdoelen die streven naar tenminste 55% netto broeikasgasemissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990 en netto klimaatneutraliteit tegen 2050, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit. Om de aangescherpte reductiedoelstelling tegen 2030 en klimaatneutraliteit tegen 2050 te bereiken, werd de ambitie van het EU-ETS aangepast via een herziening van de ETS-richtlijn.

De gewijzigde ETS-richtlijn voorziet onder andere in een uitbreiding van het bestaande EU-ETS voor vaste installaties en luchtvaart (hierna: ETS1) naar maritiem vervoer en introduceert ook een afzonderlijk nieuw ETS voor emissies van het energetische gebruik van brandstoffen in de sectoren gebouwen, wegvervoer en aanvullende sectoren (hierna: ETS2). Voor het ETS2 worden aparte emissieplafonds vastgesteld en aparte emissierechten geveild, waardoor ook de prijsvorming van ETS1 en ETS2 verschillend zal verlopen. De Europese wetgever benadrukt echter wel dat er belangrijke parallellen zijn tussen de twee systemen op vlak van onder andere de werkwijze, monitoring, rapportage, verificatie, veiling en handhaving.

ETS scheepvaart

Emissies van maritiem vervoer bedragen 3 tot 4% van de emissies van de EU. Om de decarbonisatie van deze sector te versnellen, werd Richtlijn 2003/87/EG gewijzigd, zodat maritiem vervoer wordt opgenomen in het EU-ETS. De implementatie van het EU-ETS scheepvaart heeft principieel betrekking op de bescherming van het leefmilieu. Bevoegdheidsrechtelijk binnen België komt de bevoegdheid inzake bescherming van het leefmilieu het Vlaamse Gewest toe. Artikel 6, §1, II, eerste lid, 1° BWHI bepaalt dat de gewesten bevoegd zijn inzake *“de bescherming van het leefmilieu, onder meer die van (...) de lucht tegen verontreiniging en aantasting”*. Dit principe werd onder meer uitdrukkelijk bevestigd zowel in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof als in de adviespraktijk van de Raad van State. Zo stelde de Raad van State in zijn advies van 30 november 2004 (nr. 37.5222/3) dat het Vlaamse Gewest op grond van artikel 6, §1, II, eerste lid, 1° BWHI de algemene bevoegdheid heeft *“om met betrekking tot de handel in broeikasgasemissierechten regelen op te treden”*.

Deze materiële bevoegdheid van het Vlaamse Gewest werd door het Grondwettelijk Hof in het arrest van 2 maart 2011 verder verduidelijkt door te stellen dat *“de bevoegdheid van de gewesten inzake de bescherming van de lucht de bevoegdheid omvat om maatregelen te nemen teneinde de uitstoot van broeikasgassen in de lucht te verminderen. Die bevoegdheid is niet beperkt tot vaste installaties, maar betreft elke uitstoot van broeikasgassen, ongeacht de oorsprong. Gelet op de weerslag van broeikasgassen op het leefmilieu, en inzonderheid op het klimaat, vermogen de gewesten bijgevolg maatregelen te nemen teneinde de uitstoot van broeikasgassen door vliegtuigen te verminderen, voor zover zij evenwel hun territoriale bevoegdheid niet overschrijden”*. De rechtsspraak kan naar analogie op ETS scheepvaart worden toegepast. De bescherming van het leefmilieu als aanknooppunt voor de materiële bevoegdheid is bijgevolg de logischere en meer correcte keuze dan de federale bevoegdheid inzake scheepvaart of (scheepvaart)politie. In ondergeschikte orde moet gekeken worden op basis van welk territoriaal aanknopingspunt de scheepvaartmaatschappijen verdeeld worden tussen de gewestelijke entiteiten. Hierbij wordt aangesloten bij het Europeesrechtelijke cascadesysteem, opgenomen in artikel 3 octies septies van de ETS-richtlijn, met betrekking tot de aanduiding van de bevoegde autoriteit. Voor de toepassing van dit cascadesysteem zal vermoedelijk een informatiedoorstroming van de federale overheid naar de gewesten nodig zijn. Dat doet echter in geen geval afbreuk aan de gewestelijke materiële bevoegdheid voor ETS scheepvaart. Het bepalen van het territoriale aanknopingspunt gebeurt namelijk in ondergeschikte orde aan het bepalen van de intra-Belgische materiële bevoegdheid en staat daar dan ook volledig los van.

De uitbreiding van het EU-ETS tot scheepvaart is van toepassing op de helft van de emissies van schepen die reizen uitvoeren en aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vanuit een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, alsook op de helft van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, en op alle emissies van schepen die reizen uitvoeren en aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vanuit een haven onder de jurisdictie

van een lidstaat, alsook op alle emissies van schepen die zijn aangemeerd in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat. Emissies worden voor scheepvaart begrepen als koolstofdioxide (CO₂) en vanaf 2026 ook methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O).

De verplichting tot inlevering van emissierechten onder het ETS wordt geleidelijk ingevoerd. Voor het jaar 2024 moet voor 40% van de emissies emissierechten worden ingeleverd en voor het jaar 2025 wordt dit 70%. Scheepvaartmaatschappijen zullen voor het jaar 2026 een aantal emissierechten moeten inleveren dat overeenkomt met de volledige geverifieerde emissies die zij hebben gerapporteerd.

Een scheepvaartmaatschappij wordt gedefinieerd als de scheepseigenaar of als een andere organisatie of persoon, zoals de manager of de rompbevrachter, die de verantwoordelijkheid voor de exploitatie van het schip van de scheepseigenaar heeft overgenomen en die er, bij het aangaan van die verantwoordelijkheid, mee heeft ingestemd alle door de Internationale Veiligheidsmanagementcode voor de veilige exploitatie van schepen en voor verontreinigingspreventie voorgeschreven taken en verantwoordelijkheden over te nemen. Hoewel de scheepvaartmaatschappij steeds de verantwoordelijke entiteit blijft voor de verplichtingen die worden opgenomen in het nieuwe hoofdstuk IIIbis, wordt wel voorzien in een recht op terugbetaling. Dit recht op terugbetaling wordt ingevoerd voor de scheepvaartmaatschappij wanneer de eindverantwoordelijkheid voor de aankoop van de brandstof, of de exploitatie van het schip, of beide, wordt overgenomen door een andere entiteit dan de scheepvaartmaatschappij op grond van een contractuele regeling. De scheepvaartmaatschappij heeft in dat geval recht op de terugbetaling van de kosten die voortvloeien uit het inleveren van emissierechten. De terugbetaling gebeurt door de entiteit die de eindverantwoordelijkheden contractueel heeft overgenomen.

Op Europees niveau worden de scheepvaartmaatschappijen toegekend aan de lidstaten aan de hand van de criteria bepaald in artikel 3octies septies van de ETS-Richtlijn. Het Vlaams Gewest zal de bevoegde autoriteit zijn voor de scheepvaartmaatschappijen die aan België worden toegewezen op basis van volgende criteria, opgenomen in de ETS-richtlijn:

- 1) Voor de scheepvaartmaatschappij geregistreerd in het Vlaamse Gewest. De Europese Commissie moet een lijst publiceren en deze regelmatig actualiseren waarin de bevoegde lidstaat wordt bepaald voor scheepvaartmaatschappijen die binnen het toepassingsgebied van ETS scheepvaart vallen. Om tussen de gewesten de bevoegde autoriteit te bepalen wordt ook gekeken naar de plaats van registratie. Deze verwijst hier naar de plaats waar de scheepvaartmaatschappij haar maatschappelijke zetel heeft. Het Vlaamse Gewest zal dus bevoegd zijn voor de scheepvaartmaatschappijen met maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest..
- 2) Voor de scheepvaartmaatschappij niet geregistreerd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna: EER) maar waarvan de schepen in de voorgaande vier monitoringjaren het vaakst havens hebben aangedaan die onder de territoriale bevoegdheid van het Vlaamse Gewest vallen tijdens reizen vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat van de EER naar een aanloophaven buiten de jurisdictie van een lidstaat van de EER en omgekeerd, alsook voor reizen vanuit een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat van de EER naar een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat van de EER.
- 3) Voor scheepvaartmaatschappijen die niet geregistreerd zijn in een lidstaat van de EER en die in de laatste vier monitoringjaren geen enkele reis hebben uitgevoerd die binnen het punt 2) beschreven toepassingsgebied valt, maar waarvan een schip zijn eerste reis die wel binnen dat toepassingsgebied valt, heeft gestart of beëindigd in het Vlaamse Gewest.

Elke scheepvaartmaatschappij met schepen die onder het toepassingsgebied van het EU ETS vallen, moet elk jaar een bepaalde hoeveelheid emissierechten inleveren die gelijk is aan hun totale hoeveelheid geverifieerde emissies gedurende het voorgaande kalenderjaar. De Vlaamse Regering zal in overeenstemming met de ETS-richtlijn voor deze inleververplichting van emissierechten nadere regels bepalen.

Naast de wijziging van de ETS-richtlijn werd ook Verordening (EU) 2015/757 op Europees niveau gewijzigd om te voorzien in de bewakings-, rapportage- en verificatieregels die nodig zijn voor een uitbreiding van het EU-ETS tot maritieme vervoersactiviteiten. Het ontwerp van decreet voorziet de grondslag voor de verdere implementatie van Verordening (EU) 2015/757 in het Vlaams Gewest.

De bepalingen met betrekking tot ETS scheepvaart moeten vanaf 2024 van toepassing zijn en bijgevolg uiterlijk op 31 december 2023 zijn omgezet.

ETS2

Naast het uitbreiden van het bestaande EU-ETS naar scheepvaart, wordt ook een apart emissiehandelssysteem opgezet voor emissies afkomstig van verbranding van brandstoffen voor energetisch gebruik in de sectoren van gebouwen, wegvervoer en aanvullende sectoren. De implementatie van dit aparte ETS2 wordt, net als ETS vaste installaties, gekoppeld aan de gewestelijke bevoegdheid inzake leefmilieu. Artikel 6, §1, II, eerste lid, 1° van de BWHI bepaalt namelijk dat de gewesten bevoegd zijn inzake *“de bescherming van het leefmilieu, onder meer die van (...) de lucht tegen verontreiniging en aantasting”*. De Europese wetgever kwalificeerde de handel in emissierechten bovendien consequent als een milieumaatregel door zich te baseren op artikel 192, lid 1 van het VWEU, en dus niet als belastingmaatregel. Er moet immers een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de praktische overwegingen van het emissiehandelssysteem om bij de keuze voor het identificeren van de gereguleerde entiteit verder te bouwen op het systeem voor de implementatie van de accijnsregelgeving enerzijds, en de Europeesrechtelijke rechtsgrondslag anderzijds. Het bepalen van het territoriale aanknopingspunt gebeurt in ondergeschikte orde aan het bepalen van de materiële bevoegdheid en heeft bijgevolg enkel een praktisch doel. Voor het bepalen van de vestigingsplaats van de accijnsplichtige zal een informatiedoorstroming voor de uitwisseling van gegevens van de federale overheid naar de gewesten nodig zijn. Dit heeft echter geen enkele invloed op de bevoegdheidsverdeling binnen België, waarbij de implementatie van ETS2 wordt gekoppeld aan de gewestelijke bevoegdheid inzake de bescherming van het leefmilieu. Bovendien dient ook te worden opgemerkt dat de Europese wetgever evenzeer verder bouwt op het bestaande EU-ETS voor vaste installaties, waarvoor de gewesten de bevoegde autoriteit aanstellen, bijvoorbeeld inzake vergunningen, het systeem van monitoring, rapportering en verificatie, de inleverplicht, handhaving en sancties. Er werd door Vlaanderen reeds een poging tot samenwerking tussen de verschillende entiteiten ondernomen rond dit dossier. Verdere afspraken zullen noodzakelijk zijn met het oog op informatiedoorstroming en om dubbel-regulering door het vastleggen van verschillende territoriale aanknopingspunten te vermijden en om het risico op betwisting zoveel mogelijk te beperken.

Het toepassingsgebied van ETS2 wordt in bijlage III bij de ETS-richtlijn gedefinieerd en moet samen worden gelezen met de definitie van uitslag tot verbruik en de definities van de drie voormelde sectoren. Het gaat concreet om de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt voor de verbranding in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren. Uitslag tot verbruik moet worden begrepen zoals gedefinieerd in artikel 6, §2 van de wet van 22 december 2009 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen. Hierin wordt bepaald dat onder “uitslag tot verbruik” wordt verstaan:

- het onttrekken, met inbegrip van het onregelmatig onttrekken, van accijnsgoederen aan een accijnsschorsingsregeling;
- het voorhanden hebben van accijnsgoederen buiten een accijnsschorsingsregeling wanneer over die goederen geen accijnzen zijn geheven overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van het gemeenschapsrecht en de nationale wetgeving;
- de productie, met inbegrip van onregelmatige productie, van accijnsgoederen buiten een accijnsschorsingsregeling;
- de invoer, met inbegrip van onregelmatige invoer, behoudens indien de accijnsgoederen bij invoer onmiddellijk onder een accijnsschorsingsregeling worden geplaatst.

Verder wordt de gebouwensector in de ETS-richtlijn, alsook in het ontwerp van decreet, gedefinieerd als volgt: de emissiebronnen “commercieel / institutioneel” (brongecategoriecode 1A4a), “voor bewoning

bestemd" (bronicategoriecode 1A4b) alsook "warmtekrachtkoppelingen" (bronicategoriecode 1A1a ii) en "warmtecentrales" (bronicategoriecode 1A1a iii), voor zover zij warmte produceren voor eerstgenoemde categorieën, hetzij rechtstreeks, hetzij via stadsverwarmingsnetten, in overeenstemming met de IPCC-richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen van 2006. De wegvervoerssector wordt in de ETS-richtlijn, alsook in het ontwerp van decreet, gedefinieerd als volgt: de emissiebron "wegvervoer" (bronicategoriecode 1A3b), met uitzondering van het gebruik van landbouwvoertuigen op verharde wegen, in overeenstemming met de IPCC-richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen van 2006. Tenslotte worden de aanvullende sectoren in de ETS-richtlijn, alsook in het ontwerp van decreet, gedefinieerd als volgt: de emissiebronnen "bewerkende en verwerkende industrie en bouw" (bronicategoriecode 1A2) en "energie-industrieën" (bronicategoriecode 1A1), met uitzondering van "warmtekrachtkoppelingen" (bronicategoriecode 1A1a ii) en "warmtecentrales" (bronicategoriecode 1A1a iii) die behoren tot de gebouwensector, in overeenstemming met de IPCC-richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen van 2006. "IPCC" staat voor de Intergouvernementele Werkgroep inzake Klimaatverandering, die richtsnoeren kan vastleggen.

Voor deze sectoren is het niet mogelijk om, zoals bij ETS vaste installaties en luchtvaart wordt gedaan, het punt van regulering vast te stellen op het niveau van de entiteiten die rechtstreeks broeikasgassen uitstoten. Om deze reden werd in de richtlijn gekozen om te kijken naar de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt voor verbranding in de gebouwensector, wegvervoerssector en aanvullende sectoren om de gereguleerde entiteit te bepalen. Deze gereguleerde entiteit wordt bijgevolg bepaald aan de hand van Richtlijn (EU) 2020/262, die voorziet in een controlesysteem voor alle hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen met het oog op de betaling van accijnzen. Richtlijn (EU) 2020/262 werd in België omgezet door de wet van 22 december 2009 betreffende algemene regeling inzake accijnzen. Om de gereguleerde entiteit te bepalen wordt in de definitie van de gereguleerde entiteit een cascadesysteem uitgewerkt met verwijzingen naar de wet van 22 december 2009.

De gereguleerde entiteit onder ETS2 moet vanaf 2025 over een broeikasgasvergunning beschikken en over een monitoringplan om de emissies te monitoren. Bovendien zal voor het jaar 2024 een rapportering moeten plaatsvinden van historische emissies. De gereguleerde entiteiten moeten vanaf 2026 de emissies rapporteren van het voorgaande jaar. De Vlaamse Regering kan verdere regels bepalen voor deze vergunningsplicht, alsook voor de monitoring en rapportering van de emissies en voor de verificatie van die rapporten. Ook kan de Vlaamse Regering voorzien in vereenvoudigde monitorings-, rapportage- en verificatiemaatregelen voor gereguleerde entiteiten waarvan de jaarlijkse emissies die overeenstemmen met de hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen minder dan 1 000 ton CO₂-equivalent bedragen overeenkomstig de in artikel 14, lid 1 van de Richtlijn 2003/87/EG bedoelde uitvoeringshandelingen.

Vanaf 2028 moeten de gereguleerde entiteiten emissierechten inleveren voor emissies van het voorgaande jaar. De Europese Commissie kan de introductie van de verplichting tot inlevering van emissierechten met een jaar uitstellen in geval van uitzonderlijk hoge energieprijzen indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan, zoals vermeld in artikel 30 duodecies van de ETS-richtlijn. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor overdracht, inlevering, toewijzing en annulering van emissierechten.

Deze bepalingen moeten uiterlijk op 30 juni 2024 omgezet zijn, aangezien de regels inzake bewaking, rapportage, verificatie en vergunningverlening voor de ETS2-sectoren van toepassing zijn vanaf 1 januari 2025, en er voldoende tijd vereist is voor een ordelijke uitvoering. Bij wijze van uitzondering moet de verplichting tot rapportage over historische emissies voor ETS2-sectoren uiterlijk op 31 december 2023 zijn omgezet, aangezien die verplichting betrekking heeft op de emissies in het jaar 2024.

Sanctiemechanisme van toepassing op ETS scheepvaart en ETS2

Tot slot wordt het sanctiemechanisme van het Vlaams Gewest en uitgevoerd door het VEKA dat reeds van toepassing is op exploitanten van BKG-installaties en vliegtuigexploitanten wanneer deze niet aan de inleververplichting voldoen, uitgebreid naar scheepvaartmaatschappijen en gereguleerde entiteiten.

II. AANPASSINGEN MET BETREKKING TOT HET GERECHTELIJKE WETBOEK & HET ENERGIEDECREET VAN 8 MEI 2009

1.1. Aardgasaansluitingen (art. 23)

In artikel 4.1.16 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is nog een maatregel opgenomen die de aansluiting op aardgas (bv. bij netuitbreiding of netversterking op vraag van de klant) financieel faciliteert. Er wordt naar aanleiding van de actualisatie van het Vlaams energie- en klimaatplan 2021-2030, zoals principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 12 mei 2023, voorgesteld om deze maatregel vanaf 1 januari 2025 stop te zetten. Dit betekent niet dat een aardgasaansluiting vanaf die datum niet meer mogelijk is (aan de voorwaarden van artikel 4.1.16/2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt immers niet geraakt²), maar wel dat men, als men een aansluiting of netuitbreiding bij een verkaveling wil doorvoeren, dan de reële kostprijs zal moeten betalen.

1.2. Stopzetten van de subsidiëring van de elektriciteits- en aardgasaansluitingen voor nieuwe WKK (art. 34)

In artikel 7.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zijn nog een aantal maatregelen opgenomen die de aansluiting van WKK, waaronder de aansluiting op aardgas, subsidiëren. Het gaat om een beperking van de aansluitkosten (zowel elektriciteit als aardgas) van productie-installaties voor elektriciteit uit warmtekrachtinstallaties. Er wordt - mede naar aanleiding van de actualisatie van het Vlaams energie- en klimaatplan 2021-2030, zoals principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 12 mei 2023 - voorgesteld om die maatregelen vanaf 1 januari 2025 stop te zetten. Wat de WKK's betreffen die nog in aanmerking komen voor warmtekrachtcertificaten en/of groenestroomcertificaten, zal deze kost een element vormen bij het bepalen van de op het project van toepassing zijnde onrendabele top.

1.3. Veiligheidsmaatregelen bij de distributie van aardgas, elektriciteit en thermische energie (art. 20, 21, 22, 29, en 30)

De Raad van State stelde in haar advies nr. 70.190/VR dat overeenkomstig artikel 6, §1, VII, eerste lid, b), van de BWHI blijkt dat veiligheidsmaatregelen betreffende de installaties die de netactiviteit van gasdistributie ondersteunen, tot de bevoegdheid van de gewesten moet worden gerekend, en dat federaal sinds de BWHI niet langer hiervoor bevoegd is. Tot dit advies werd er door zowel de federale overheid als de gewesten van uitgegaan dat de veiligheid van gasdistributie een federale materie was.

Het advies bevat een heel omstandige motivering van de Raad waarom dit een gewestmaterie zou zijn. De stelling van de federale gemachtigde ambtenaar dat de gewesten "hun bevoegdheden inzake openbare gasdistributie [hebben] uitgeput" in hun relevante decreten of ordonnanties wordt van

² Conform artikel 4.1.16/2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorzien de aardgasdistributienetbeheerders voor residentiële gebouwen en niet-residentiële gebouwen waarvoor vanaf 1 januari 2025 een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aangaande nieuwbouw worden aangevraagd niet meer in een aansluiting op het aardgasdistributienet. Voor dergelijke type gebouwen waar vóór die datum al een omgevingsvergunning werd aangevraagd kan evenwel nog steeds op het aardgasdistributienet worden aangesloten. Die laatste categorie gebouwen zal dus vanaf 1 januari 2025 niet langer kunnen genieten van het voordeel uit artikel 4.1.16 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

tafel geveegd want gaat volgens de Raad van State voorbij aan het gegeven dat zowel de wet van 24 december 1970 als het koninklijk besluit van 28 juni 1971 dateren van vóór de bevoegdheidstoewijzingen inzake het energiebeleid aan de gewesten en sindsdien moeten worden gerekend tot de gewestelijke bevoegdheid. De omstandigheid dat de gewesten geen wijziging hebben aangebracht in het koninklijk besluit van 28 juni 1971, ook al zijn zij er thans inhoudelijk voor bevoegd, is volgens de Raad daarbij niet relevant. Overigens heeft de federale overheid tot dusver ook geen wijzigingen aangebracht in dat besluit en zou dat pas de eerste keer gebeuren bij de ontworpen regeling die het voorwerp uitmaakte van het voormelde advies van de Raad van State (en geen doorgang vond omwille van het negatieve advies).

In de tweede plaats mag de draagwijdte van de residuaire federale bevoegdheid voor de openbare veiligheid, in het bijzonder met betrekking tot de preventie van branden en ontploffingen, volgens de Raad niet zo ruim worden geïnterpreteerd als de federale gemachtigde ambtenaar leek voor te staan. De federale overheid is weliswaar bevoegd voor de basisnormen inzake brandveiligheid, maar uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat het niet gaat om een aangelegenheid waarvoor de federale overheid integraal bevoegd is. In de door de federale gemachtigde ambtenaar aangehaalde passage uit de arresten nrs. 40/87 en 41/87 van het Grondwettelijk Hof wordt weliswaar gewag gemaakt van de bevoegdheid voor het uitvaardigen van basisnormen, maar uit de vermelding dat het gaat om “normen die gemeen zijn aan een categorie van constructies zonder dat daarbij in acht wordt genomen welke de bestemming ervan is” kan juist worden afgeleid dat het niet aan de federale overheid staat om specifieke brandbeveiligingsnormen uit te vaardigen met betrekking tot de constructies, inrichtingen, instellingen en voorzieningen die onder de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten ressorteren. Dat is nochtans precies wat het voorliggende ontwerp volgens de Raad beoogde door veiligheidsvoorschriften te formuleren met betrekking tot specifieke installaties voor gasdistributie, die tot de bevoegdheid van de gewesten behoren. De federale overheid kan dergelijke veiligheidsvoorschriften uitvaardigen ten aanzien van installaties die tot haar bevoegdheid kunnen worden gerekend, zoals gebeurd is met het koninklijk besluit van 19 maart 2017 ‘betreffende de veiligheidsmaatregelen inzake de oprichting en de exploitatie van installaties voor vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen’, maar niet ten aanzien van de installaties voor gasdistributie. Er kan volgens de Raad worden aangenomen dat het gevaar voor ontploffingen bij installaties voor gasdistributie groter is dan voor andere installaties, instellingen en voorzieningen die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten behoren, maar de federale residuaire bevoegdheid inzake preventie van ontploffingen ligt volgens de Raad in het verlengde van de bevoegdheid inzake brandveiligheid en kan dan ook niet anders dan in een ruimere zin worden begrepen. Het komt er op neer dat die rechtsgrond volgens de Raad door de federale overheid niet kan worden aangewend om de veiligheid bij aardgasdistributie te reguleren.

Het voormelde advies nr. 70.190/VR van 8 november 2021 werd door de federale overheid pas in de loop van 2023 aan de gewesten bezorgd met de boodschap dat zij niet langer zouden instaan voor dergelijke veiligheid (ook niet te velde qua handhaving) op distributieniveau, wat ze tot op heden deden. Het is dan ook noodzakelijk dat hierover een eigen gewestelijk regelgevend kader wordt opgesteld.

Parallel hiermee worden ook gelijkaardige rechtsgronden gecreëerd met betrekking tot de distributie van elektriciteit, warmte en koude. Een gelijkaardige redenering als die de Raad van State met betrekking tot aardgas voerde kan immers op grond van artikel 6, §1, VII, eerste lid, a) en d) van de BWHI ook met betrekking tot die specifieke energievormen worden doorgetrokken.

1.4. Netbeheer: productie van elektriciteit door de netbeheerders (art. 19, 1° en 2°)

Artikel 4.1.8/1, §2, eerste lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 stelt dat een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, geen activiteiten ondernemen voor de productie van *energie*, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken en niet mogen participeren in een

rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Van dit verbod is de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken uitgesloten. De decreetgever vond het immers niet billijk dat een te strikte toepassing van de Europese regels zou betekenen dat de netbeheerders zelfs geen zonnepanelen op hun eigen bouwpark zouden mogen leggen. Er wordt voorgesteld om dit iets breder te herformuleren en dit niet tot het energieverbruik van de eigen gebouwen te beperken maar om productie voor alle eigen energieverbruik toe te laten (bv. voor opladen van eigen elektrische voertuigen,...). Tevens wordt er parallel op dit punt qua toepasselijke regels ook naar meer eenvormigheid gestreefd tussen de enerzijds elektriciteitsdistributienetbeheerders en anderzijds de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

1.5. Netbeheer: productie van thermische energie door de distributienetbeheerders (art. 19, 3° en 4°)

Artikel 4.1.8/1, §2, eerste lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 stelt dat een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, geen activiteiten ondernemen voor de productie van *energie*. Het begrip "energie" is ruimer dan elektriciteit en omvat bijvoorbeeld ook thermische energie. Daarom is in het tweede en derde lid een afwijkende regel opgenomen waardoor de distributienetbeheerders tijdelijk bij de opstart van een warmtenet productieactiviteiten met betrekking tot thermische energie kunnen ondernemen.

Die afwijkende regeling met betrekking tot activiteiten voor de productie van thermische energie wordt thans aangepast. Dit betekent dat de netbeheerder niet langer door een beperkt tijds kader is gebonden, maar dat de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben gedurende tien jaar die activiteiten met betrekking tot thermische energie kunnen ondernemen en dat die termijn vervolgens op basis van een grondig onderbouwde motivatie telkens met zestig maanden verlengd kan worden. De gecumuleerde looptijd van de verlengingen kan echter nooit de originele afschrijvingstermijn die van toepassing is op de betrokken activa overschrijden.

Deze verlenging van de rol van de netbeheerder is noodzakelijk voor co-investeringen om projecten gemakkelijker te starten en om een meer 'level playing field' te creëren. De Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 4.1.8, §2, derde lid, in fine van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering en zal naar de toekomst toe ook expliciet hierbij rekening moeten houden met de gevolgen voor marktwerking.

1.6. Netbeheer: investeringsplannen (art. 24, 25, en 49)

Conform artikel 4.1.19 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 moet het investeringsplan van de distributienetbeheerders jaarlijks worden ingediend bij de VREG maar moet de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit dit slechts tweejaarlijks doen. Er wordt voorgesteld die termijnen te uniformiseren naar tweejaarlijks.

Voorts wordt voorgesteld om het investeringsplan van de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit meer te aligneren op dat van de distributienetbeheerders.

Tot slot wordt voorgesteld om ook, los van het investeringsplan, de netbeheerders te verplichten ook een databeheersplan op te stellen. Dit databeheersplan zal alternerend worden ingediend met het investeringsplan.

1.7. Transparantie groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong (art. 31 en 33)

Conform respectievelijk artikel 7.1.4 en 7.1/1.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden de door de VREG toegekende groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong geregistreerd in een centrale databank. Aangezien de VREG als parlementaire instelling niet onder het toepassingsgebied valt van het decreet van 19 november 2021 tot oprichting van een Vlaams subsidieregister en de VREG een decretaal vastgesteld geheimhoudingsplicht heeft, is er momenteel geen transparantie en openheid met betrekking tot dergelijke steun. Het lijkt dan ook dienstig om het Energiedecreet van 8 mei 2009 aan te passen om in dit kader ook aangaande deze steun aan ondernemingen de nodige publieke transparantie te verschaffen.

1.8. Omzetting artikel 5 van richtlijn (EU) 2023/1791: leidende rol voor de publieke sector op het gebied van energie-efficiëntie (art. 36, 37, 46, en 47)

Artikel 5 van de nieuwe richtlijn energie-efficiëntie voorziet in een leidende rol voor de publieke sector op het gebied van energie-efficiëntie. De lidstaten zorgen ervoor dat het totale finaal energieverbruik van alle overheidsinstanties samen jaarlijks met minstens 1,9% wordt verminderd ten opzichte van 2021. De lidstaten kunnen ervoor kiezen het openbaar vervoer of de strijdkrachten uit te sluiten van die verplichting. De vermindering van het energieverbruik van het openbaar vervoer en de strijdkrachten is indicatief en kan nog steeds in aanmerking worden genomen voor het nakomen van de verplichting, zelfs als deze is uitgesloten van de referentiewaarde uit hoofde van dit artikel.

Er wordt voorgesteld om voor die omzetting decretaal een kaderregeling op te nemen en de Vlaamse Regering hierbij een delegatie te geven om de concrete energie- en/of CO₂-reductieverplichtingen vast te leggen.

1.9. Omzetting artikel 6 van richtlijn (EU) 2023/1791: voorbeeldfunctie van de gebouwen van overheidsinstanties (art. 38, 39, 40, 46, 47)

Artikel 6 van de nieuwe richtlijn energie-efficiëntie voorziet voorts in een voorbeeldfunctie van de gebouwen van overheidsinstanties. Dit betekent dat jaarlijks minstens 3% van de totale vloeroppervlakte van verwarmde en/of gekoelde gebouwen die eigendom zijn van overheidsinstanties, wordt gerenoveerd om minstens te worden getransformeerd tot bijna-energie neutrale gebouwen of emissievrije gebouwen.

De lidstaten kunnen kiezen welke gebouwen in de renovatieverplichting van 3% moeten worden opgenomen, met inachtneming van de kosteneffectiviteit en de technische haalbaarheid bij de keuze van de te renoveren gebouwen. De lidstaten kunnen echter bepalen dat de renovatieverplichting niet geldt voor sociale woningen als een dergelijke renovatie niet kostenneutraal is of zou leiden tot een huurverhoging voor de personen die in een dergelijke woning wonen, tenzij deze huurverhoging niet hoger is dan de kostenbesparingen op de energiefactuur. Wanneer overheidsinstanties een gebouw gebruiken dat zij niet bezitten, onderhandelen zij met de eigenaar, met name wanneer zij een triggerpunt bereiken, zoals de vernieuwing van huurcontract, wijziging van het gebruik, aanzienlijke reparatie- of onderhoudswerkzaamheden, met als doel contractuele clausules vast te stellen opdat het gebouw ten minste een bijna-energie neutraal gebouw of een emissievrij gebouw wordt.

De lidstaten kunnen evenwel voor de volgende categorieën gebouwen minder strenge eisen stellen: a) gebouwen die officieel beschermd zijn als onderdeel van een als zodanig aangewezen omgeving, dan wel vanwege hun bijzondere architectonische of historische waarde, voor zover de toepassing van bepaalde minimumeisen inzake energieprestaties hun karakter of aanzicht op onaanvaardbare wijze zou veranderen; b) gebouwen die eigendom zijn van de strijdkrachten of de centrale overheid en nationale defensiedoeleinden dienen, uitgezonderd individuele woonruimten en kantoorgebouwen

voor de strijdkrachten en ander personeel in dienst van de nationale defensieautoriteiten; c) gebouwen die worden gebruikt voor erediensten en religieuze activiteiten. De lidstaten kunnen ook besluiten een ander gebouw niet te renoveren tot vereiste niveau indien zij van oordeel zijn dat het technisch, economisch of functioneel niet haalbaar is om dit gebouw om te vormen tot een bijna-energie neutraal gebouw. Indien zij daartoe besluiten, tellen de lidstaten de renovatie van dat gebouw niet mee voor de naleving van de vastgelegde eis.

Er wordt voorgesteld een decretale kaderregeling op te stellen waarbij de Vlaamse Regering de overheidsinstanties vanaf 2025 verplicht om jaarlijks een energiebesparing te realiseren die minstens equivalent is aan de energiebesparing door renovatie van minstens drie procent van de totale bruikbare vloeroppervlakte van verwarmde en/of gekoelde gebouwen die openbare besturen in volle eigendom, erfpacht of opstal hebben, tot een nader door de Vlaamse Regering te bepalen minimaal energieprestatieniveau. Tevens wordt aan de Vlaamse Regering delegatie gegeven om – in overeenstemming met de uitzonderingsgevallen uit de richtlijn - in uitzonderingen op de verplichting te voorzien.

1.10. Overige aanpassingen

Verder bevat het ontwerpdecreet regels met betrekking tot wat de netbeheerders dienen te doen bij niet-communiserende digitale meters en wordt – naar analogie met wat reeds in Brussel en Wallonië van toepassing is - bepaald dat een switch binnen de 24u enkel kan bij netgebruikers met een digitale meter. Tevens worden de regels aangaande de vaststelling/afbakening van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit op scherp gesteld. Ook wordt in artikel 4.3.3, eerste lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 een taalkundige aanpassing doorgevoerd ten einde de coherentie tussen verschillende verplichtingen te bevorderen. Tot slot bevat het ontwerpdecreet een aanpassing met betrekking tot de administratieve geldboetes in geval van energiefraude.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wat de artikelsgewijze bespreking van het ontwerpdecreet betreft, wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het ontwerpdecreet, die als bijlage bij deze nota gaat.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1. Het ontwerpdecreet heeft potentieel een budgettaire impact voor de Vlaamse overheid doordat het ontwerpdecreet voorziet in nieuwe inkomstenbronnen voor het energiefonds, namelijk:

- een administratieve geldboete van 500 euro tot en met 200.000 euro als het VEKA vaststelt dat het openbaar bestuur in strijd met het ontworpen artikel 7.8.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de door de Vlaamse Regering vastgestelde energiebesparingsverplichting of CO₂-reductieverplichting niet heeft gerespecteerd;
- een administratieve geldboete van 500 euro tot en met 200.000 euro als het VEKA vaststelt dat in strijd met het ontworpen artikel 7.8.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de door de Vlaamse Regering vastgestelde verplichting om jaarlijks een energiebesparing te realiseren die minstens equivalent is aan de energiebesparing door renovatie van minstens drie procent van de totale bruikbare vloeroppervlakte van verwarmde en/of gekoelde gebouwen die openbare besturen in volle eigendom, erfpacht of opstal hebben, niet werd gerespecteerd.

Tot slot bevat het ontwerpdecreet een aanpassing met betrekking tot de administratieve geldboetes in geval van energiefraude.

A.2. Ook de Vlaamse overheid en haar agentschappen met en zonder rechtspersoonlijkheid zullen onder het toepassingsgebied vallen van de kaderregeling aangaande de leidende rol voor de publieke sector op het gebied van energie-efficiëntie en de voorbeeldfunctie van de gebouwen van overheidsinstanties die ter omzetting van artikel 5 en 6 van richtlijn (EU) 2023/1791 wordt uitgerold. Dit zal inspanningen vereisen met betrekking tot het energiegebruik en de renovatie van het Vlaamse gebouwpatrimonium. De concrete eisen zullen echter via uitvoeringsbesluit worden vastgesteld.

A.3. Het *advies van de Inspectie van Financiën* werd bekomen op 12 oktober 2023. Het advies is als bijlage 3 toegevoegd.

A.4. Het *akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting*, werd bekomen op 20 oktober 2023. Het akkoord is als bijlage 4 toegevoegd.

B. ESR-TOETS

Het voorliggende decreet heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is op termijn een beperkte impact op het personeel van de Vlaamse overheid met betrekking tot de handhaving van de verplichtingen met betrekking tot energiebesparing bij de openbare besturen. De personeelsimpact van deze bijkomende sanctie zal pas kunnen ingeschat worden op het moment dat bij uitvoeringsbesluit vastgelegd wordt welke eisen moeten worden behaald. Pas dan zal duidelijk zijn hoeveel controles er moeten gebeuren en dus hoeveel personeel er nodig is.

Er is ook een impact op het personeel van de Vlaamse overheid met betrekking tot de bevoegdheid aangaande distributieveiligheid waarvan nu pas omwille van een advies van de Raad van State over een ontwerp-KB duidelijk is geworden dat dit eigenlijk een gewestmaterie is. Over die impact zal een analyse worden opgemaakt met betrekking tot het in kaart brengen van de effecten aangaande zowel de inhoudelijke opvolging als de controle op de naleving van enerzijds de bestaande oude federale regelgeving als anderzijds de nieuw voorgestelde gewestelijke regels. Het VEKA gaat daarbij ook onderzoeken waar de controle op het naleven van de veiligheidsmaatregelen die gelden bij de aanleg en de exploitatie van de installatie voor gasdistributie binnen de Vlaamse overheid ingebed kan worden en hoe Vlaanderen deze activiteit moet organiseren. Daartoe zal het VEKA in overleg gaan met de federale dienst die nu verantwoordelijk is voor dit toezicht en met betrokken organisaties zoals Fluvius, Synergrid en de VREG. In een overgangsfase zal de VREG op basis van diens algemene toezichtsbevoegdheid uit titel XIII van het Energiedecreet van 8 mei 2009 toezicht houden op het naleven van de veiligheidsmaatregelen.

Er is ook een impact op het personeel van de Vlaamse overheid met betrekking tot de voorgestelde aanpassingen van de ETS-regelgeving, namelijk de implementatie van ETS scheepvaart en ETS 2. De personeelsimpact van deze omzetting van de Europese ETS-richtlijn is significant, maar zal pas concreet kunnen ingeschat worden op het moment dat het uitvoeringsbesluit wordt vastgelegd.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ter omzetting van artikel 5 en artikel 6 van richtlijn (EU) 2023/1791 invoeren van een verplichting voor openbare besturen (dus inclusief de lokale en provinciale besturen) aangaande de leidende rol voor de publieke sector op het gebied van energie-efficiëntie en de voorbeeldfunctie van de gebouwen van overheidsinstanties heeft onbetwistbaar ook een impact op de lokale en provinciale besturen die immers ook de nodige maatregelen zullen moeten nemen en budgetten voorzien om de vereiste energie- en/of CO₂-besparing te verwezenlijken en om hun gebouwenpark te renoveren richting de door de Vlaamse Regering vastgestelde standaarden. De concrete eisen zullen echter via uitvoeringsbesluit worden vastgesteld.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerpdecreet zal voor advies worden voorgelegd aan de VREG, de SERV en de Minaraad met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

Na de tweede principiële goedkeuring zal het ontwerpdecreet voor advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State worden voorgelegd. Na de definitieve goedkeuring volgt de parlementaire behandeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitbreiding van het EU-ETS tot scheepvaart, het invoeren van een apart EU-ETS2, netbeheer en energie-efficiëntie en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de VREG, de SERV en de Minaraad met het verzoek hun advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitbreiding van het EU-ETS tot scheepvaart, het invoeren van een apart EU-ETS2, netbeheer en energie-efficiëntie;
2. Memorie van toelichting;
3. Het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 12 oktober 2023;
4. Begrotingsakkoord d.d. 20 oktober 2023.